

Protokoll

Motorflyseksjonenes styre

Møte 2022 01

Avholdt 19. januar på Teams

Deltakere:

Styret: Bjørn Egenberg – leder
Linda Christine Lilleng – nestleder
Stig Arve Haugen – styremedlem
Bjørn Skogøy – styremedlem
Ingrid Elisabeth Sørensen – styremedlem
Heidar Pall Ragnarsson – styremedlem

Andre: John Eivind Skogøy – leder NLFs flytjeneste (sak 006/22)

Sekretariatet: John Eirik Laupsa – generalsekretær og referent
Knut Aldrin – påtroppende fagsjef
Stian Kultorp – avtroppende fagkontakt (sak 001/22, 002/22, 004/22)
Jostein Tangen – kontorsjef (sak 005/22)
Torkell Sætervadet – rådgiver (sak O-02/22)

Forfall: Ole Andre Utheim – styremedlem

Møtestart kl. 19:00

Seksjonslederen ønsket velkommen. Dette er også første møte hvor påtroppende fagsjef, Knut Aldrin, deltar på seksjonens styremøte. Spesielt velkommen til Knut og de to styremedlemmene som var forhindret fra å delta på forrige styremøte.

001/22 Protokoll fra Motorflystyrets møte 2021 06, den 23. november 2021
En rask gjennomgang av protokollen fra det første møtet med nytt styre, og som også ble siste styremøte i 2021, ble ledet av Bjørn Egenberg. Protokollen var fra tidligere godkjent og lagt ut på hjemmesiden.
Av saker som stod omtalt i protokoll fra møte 2021 06 ble det kommentert følgende: Sak 057/21 Flynytt. -På neste styremøte skal det oppnevnes et utvalg som skal se nærmere inn i utfordringer og muligheter. Sak O-21/21 Ansvarsforsikring i klubbene. -Forsikringen er fra 1. januar 2022 tegnet i HDI.

Vedtak: Protokollen ble godkjent.

002/21 Presentasjon av Motorflyseksjonens styre 2021 - 2023

De to styremedlemmene som ikke deltok på forrige møte, Bjørn Skogøy og Heidar Pall Ragnarsson presenterte seg.

Påtroppende fagsjef Knut Aldrin presenterte seg og sa samtidig litt om hvordan han ser for seg å ta fatt på jobben som fagsjef og hva han mener er de oppgaver som bør prioriteres først.

Vedtak: Presentasjonene ble tatt til orientering.

003/22 Status i medlemsklubbene inklusiv instruktørsituasjonen og deltakelse på Luftsportens dag 2022.

Rapporteringen fra det enkelte styremedlem ble ikke ned på enkeltklubber, men ble begrenset til hovedinntrykk etter samtalene og spesielle saker som går igjen i mange klubber.

Begrenset tilgang på flyplasser/lufthavner som følge av Avinors begrensede åpningstider og de begrensningene som ligger i PFLY-ordningen hadde blitt tatt opp av mange klubber. Likeledes er tilgangen på flydrivstoff vanskelig mange steder.

Det er mange klubber som har gammelt flymateriell. Som følge av høye priser på nye- eller nyere fly kombinert med mangel på finansieringsordninger uten at det stilles personlige garantier, gjør at mange klubber ikke ser hvordan de skal kunne få fornyet flyparken.

Tilgang på instruktører er forskjellig, steder der kommersielle piloter som har hatt begrenset jobbflyging de siste par årene er del av klubbmiljøet, har jevnt over god tilgang på instruktører. For andre klubber er dårlig tilgang på instruktører fortsatt en av hovedutfordringene i klubbdriften. Disse klubbene har ønske om at støtteordningen for instruktørutdanning kan fortsette, og gjerne med noe større støtte enn det har vært i ordningen som gjaldt ut 2021. Bedre samarbeid på tvers av klubber var også et av temaene som ble nevnt av flere.

Det var ikke så mange av samtale som hadde kommet inn på arrangementet Luftsportens dag 2022, men i de tilfeller dette hadde kommet på bane ble det rapportert om positive erfaringer og effekter fra fjorårets arrangement. Hver enkelt klubb eller fly-/luftsportsmiljø må finne sin måte å avholde et slikt arrangement.

Vedtak: Orienteringene ble tatt til etterretning. Klubbenes tilbakemelding er svært viktige, og det vil bli vurdert konkrete tiltak opp mot de problemstillingene som har blitt adressert.

004/22 FI-refresher. Status/behov og muligheter for seminar 2022

Stian Kultorp orienterte om at en enkel spørreundersøkelse bekrefter at det er mange av våre klubbinstruktører som har behov for FI-refresherseminar nå

i 2022. Det har vært kontakt med mulige kursarrangører som har godkjenning til å avholde FI-refresherseminar. Det ligger an til at det kan tilbys to eller tre kurs i løpet av 2022. Ordningen med digitalt seminar er det liten grunn til å tro at vil bli godkjent fremover. At seminar kunne bli gjennomført digitalt i 2021 var et unntakstilfelle som følge av pandemisituasjonen.

Luftfartsmyndighetene har vært tydelige med budskapet at godkjenningen av digitalt seminar var engangstilfelle.

Det vurderes også av Luftfartstilsynet om de selv skal arrangere denne type seminar. Luftfartstilsynet har anledning til å avholde seminar, men så langt har det ikke kommet noe konkrete tilbud om FI-refresherseminar i LTs regi.

Vedtak: Styret tok orienteringen til etterretning. Administrasjonen gis i oppgave å fortsette arbeidet med å legge til rette for at det arrangeres FI-refresherseminar for NLFs medlemmer så snart som mulig. Saken, som også ble behandlet i november, gis høy prioritet. Stian Kultorp følger opp saken videre inntil ansvaret blir overtatt av påtroppende fagsjef, Knut Aldrin.

005/22 Økonomi -Status og aktuelle saker knyttet til økonomi

Kontorsjef Jostein Tangen orienterte om de foreløpige tall for året 2021 og hvilke elementer som vil påvirke resultatet for fjoråret. Det ser ut til at Motorflyseksjonen vil komme ut med et overskuddsresultat også for 2021. Tangen orienterte også om ordningen «Utviklingsorienterte Ungdomsmidler» og hvordan utviklingen av ordningen synes å bli i norsk idrett.

Et grunnleggende prinsipp er at det også må benyttes en del egne midler i de tiltakene hvor disse ungdomsmidlene kan være aktuelle. Når NLF får oversikt over søknadsfrister m.m. i løpet av vinteren, settes det en søknadsfrist internt i NLF. Luftsportsstyret vedtar prinsippene skal benyttes ved den interne fordeling av midlene.

Motorflyseksjonen har også mottatt en søknad om økonomisk støtte fra klubb/ to klubbmedlemmer som har ambisjon om å ta akroutsjekk og delta i sommerens norgesmesterskap i akroflyging. Det er én mannlig flyger som er juniormedlem og er én kvinnelig flyger som sammen har sendt søknaden.

Vedtak: Rapporteringen fra kontorsjefen ble tatt til etterretning. Muligheten for å utløse midler fra tilskuddsposten «utviklingsorienterte ungdomsmidler» er til stede forutsatt at kriteriene for slike midler blir oppfylt. Søknadsfrist for ungdomsmidlene blir en gang på senvinter/vår når NLF har fått tilsagn om midler fra NIF og Luftsportstyret har besluttet tildelingskriterier for 2022. Alle søknader fra klubber / miljøer skal gå via seksjonens fagsjef. Den konkrete søknaden vedr. støtte til akroutsjekk som seksjonsstyret har mottatt kan ikke behandles som enkeltstående sak i seksjonens styre da det ikke er relevante budsjettposter for denne form for støtte. Det vises til de etablerte ordninger som ungdomsmidlene og midler som disponeres av aktuelle utvalg, i dette tilfellet akroutvalget.

006/22

NLF Flytjenesten

Fra 1. januar 2021 har flytjenestens virksomhet vært drevet i h.h.t. forskrift om sivil statsluftfart. Det er både fordeler og ulemper med denne ordningen. NLF har fått utarbeidet et sikkerhetssystem som har blitt godkjent av Luftfartstilsynet. Erfaringen etter en prøveperiode med det nye systemet tilsier at det bør gjøres enkelte endringer, og mange av endringene vil bli forenklinger. Lederen for NLF Flytjenesten, John-Eivind Skogøy, orienterte om status og planer. Det ble gjennomført et tilsyn i et av flytjenestens korps fra Luftfartstilsynet før jul og det ble avdekket enkelte forhold som må utbedres for at virksomheten fullt ut kan oppfylle kravene i den nye forskriften. NLF valgte da å informere aktuelle oppdragsgivere om at NLF Flytjenesten ikke kan påta seg skarpe oppdrag før de nødvendige endringer / forbedringer er gjennomført. Det foregår et intensivt arbeid med dette nå i begynnelsen av 2022 og målsettingen er å igjen være i posisjon til å kunne ta skarpe oppdrag når den mer aktive flysesongen kommer i gang på senvinter / tidlig vår.

Vedtak: Seksjonsstyret tok orienteringen til etterretning. Lederen av flytjenesten takkes for det viktige arbeidet som gjøres og spesielt for den innsatsen som nå gjøres for at NLF Flytjenesten raskest mulig skal komme tilbake i posisjon til å kunne påta seg skarpe oppdrag.

007/22

Motorflyseksjonens utvalg og seksjonens medlemmer i sentrale NLF-komiteer som oppnevnes av Luftsportstyret

Som følge av at Luftsportstinget 2021 først ble avholdt i oktober, har Luftsportstyret bedt samtlige komiteer om å opprettholde virksomheten ut første kvartal 2022. Alle seksjoner har valgt å gjøre det samme med tanke på sine utvalg.

Det er fortsatt mer enn to måneder til nye utvalg og komiteer skal oppnevnes, men arbeidet må begynne nå.

Vedtak: Motorflyseksjonens styreleder vil ta kontakt med hver enkelt leder av seksjonens utvalg og undersøke hvordan det enkelte utvalg fungerer og i de tilfelle gjenvalg av leder og/eller utvalgsmedlemmer er aktuelt, avklarer han dette. Seksjonslederen vil også kontakte motorflyseksjonens representanter i de sentrale styreoppnevnte NLF-komiteene og forhøre seg om hvordan det fungerer og om det er aktuelt med gjenvalg for kommende periode. Både for forbundets komiteer og seksjonens utvalg er det funksjonsperiode fra 1. april 2022 til 31. desember 2023 som skal avklares nå før utløp av første kvartal 2022.

008/22

Norgesmesterskap med kongepokal 2022. Motorflyseksjonen

Luftsportstyret vedtok i slutten av 2021 at motorfly skal disponere en av de kongepokalene luftsport får tildelt i 2022. Etablert praksis i motorflyseksjonen

er at pokalen tildeles i akroflyging og presisjonsflyging hver annen gang. Konkurranskonseptet for presisjonsflygingsmiljøet har blitt videreutviklet og det er nå en «gren» som betegnes Air Navigation Race (ANR).

Det internasjonale luftsportforbundet, FAI, har anerkjent ANR og det avholdes internasjonale konkurranser.

Det er tidligere vedtatt at norgesmesterskap i presisjonsflyging (som nå er foreslått som ANR isteden) skal avholdes på Geiteryggen, Skien, i dagene 24. og 25. juni. Mesterskapet blir del av NM-veka som er et arrangement i regi av NIF, NRK og Norsk Tipping. Kongepokal settes opp i denne konkurransen. Alt ligger til rette for meget god TV-dekning på NRK 1 i beste sendetid lørdag 25. juni. Her er det store muligheter for positiv eksponering, og det arbeides målrettet med å lage et TV-vennlig konsept.

Ola Tau Hatlestad skal være konkurransleder og han er nødvendigvis opptatt av at hensynet til konkurranseelementet og regelverk ivaretas på en god måte selv om konkurransen også skal gjøres spennende for tilstedeværende publikum og TV-seere.

Hatlestad presenterte konseptet for ANR-mesterskapet som nå planlegges.

Vedtak: Motorflyseksjonens styre takker Hatlestad og de andre som for tiden legger ned en stor innsats for at sommerens mesterskap skal bli vellykket og bli presentert på en god måte i direkte TV-sending. Konseptet Air Navigation Race (ANR) godkjennes som et fullverdig NM og på bakgrunn av FAI-godkjenningen er det på alle måter også korrekt at kongepokalen settes opp i dette mesterskapet.

009/22 Motorflyseksjonens årsrapport for 2021

Utkast til årsrapport for 2021 som hovedsakelig er skrevet av avtroppende fagkontakt Stian Kultorp og seksjonsleder Bjørn Egenberg, ble utsendt sammen med øvrige dokumenter til styremøtet.

Det er fortsatt noe informasjon som mangler, men dette er i hovedsak noen tall som kan settes inn når de er klare.

Vedtak: Motorflyseksjonens del av NLFs årsrapport for 2021 godkjennes av seksjonens styre. Generalsekretæren sender dokumentet til vedkommende som skal sette sammen forbundets samlede årsrapport.

010/22 Fastsette dato for neste styremøte, møte 2022 02

Seksjonsleder har foreslått onsdag 16. mars kl. 17:00 som fysisk møte i Oslo.

Vedtak: Neste styremøte avholdes onsdag 16. mars 2022 kl 17:00 i NLFs lokaler i Møllergata 39, Oslo.

Orienteringssaker:

O-01/22 Hendelser og ulykker siden forrige møte

Det har ikke blitt registrert noen alvorlige hendelser eller ulykker siden forrige styremøte.

O-02/22 Orientering om viktige saker det for tiden arbeides med i NLFs administrasjon.

Rådgiver Torkell Sætervadet orienterte. Hans presentasjon tas med som vedlegg til protokollen.

Vedtak: *Orienteringssakene tas til etterretning.*

Møtet hevet kl. 22:02

Bjørn Egenberg
Styreleder

John Eirik Laupsa
Referent

Aktuelle motorflysaker – januar 2022

ved *Torkell Sætervadet (rådgiver)*

1

Luftrom – endelig ny forskrift!

- Minste inngreps prinsipp gjelder gjennomgående
- Selv om luftsportsområder forsvinner i 2023, har vi fått alternative verktøy:
 - Avtale med lufttrafikkjenesten (§ 11)
 - Dynamisk rekonfigurerbart kontrollert luftrom (§ 5)
 - Reservert luftrom, enten eksklusivt eller ikke-eksklusivt
 - Fareområde
 - [Restriksjonsområde]
- **Kontrollområder som går lavere enn 700 fot over bakken eller vannet** kan bare unntaksvis videreføres etter 1. desember 2023
- **Mindre inngripende verktøy:** TMZ uten CTA/CTR, RMZ uten AFIS

2

Luftrom – endelig ny forskrift!

- **To-klasseluftrommet** er endelig lagt dødt
- **Flyforbudsområder** kan ikke vedtas av Luftfartstilsynet alene
- «**No fly zone**»-hjemmel for flyplassoperatør ble betydelig innskrenket
- **Kravet om publisering i AIP** blir absolutt
- **De rettssikkerhetsmessige garantiene** for enkeltvedtak vil gjelde overfor den som søker om endring av luftromsorganiseringen
- **Definisjoner er EØS-rettslig harmonisert**
- **Men:** Vi fikk ikke gjeninnført luftrom klasse E, ei heller D utenfor kontrollsoner
- **Og:** 700 fot-grensen for TMA-gulv ble ikke absolutt

3

Luftrom – U-space

- **U-spaceforordningen, krav i SERA til «synlighetsteknologi»**
<https://www.easa.europa.eu/document-library/notices-of-proposed-amendment/npa-2021-14>

4

- (a) Manned aircraft should transmit the information using one or more of the following means:
- (1) An ADS-B out system compliant with ICAO Annex 10, Volume IV, Chapter 5 (Mode-S Extended Squitter) or Volume III, Chapter 12 (Universal Access Transceiver), that is implemented and deployed for that purpose in all Member States.
 - (2) A system that transmits the information specified in Appendix 1 to this AMC using:
 - (i) SRD 860 frequency band, and the information is transmitted in compliance with the format as documented in the [EASA technical specification];
 - (ii) standardised mobile telecommunication network services coordinated for aerial use in Europe. The aircraft operator using application-based service should ensure that all other applications or functions that might run in the background are switched off or made inactive to limit in-flight transmissions to only those necessary to minimise interferences through unpredictable data upload.

Note: The devices used for transmissions in accordance with point (2)(ii) should carry an appropriate CE marking and be either installed on the aircraft with the installation approved by the competent authority or carried on board the aircraft as a non-installed equipment.

5

Luftrom – annet

- **Standardisert AFIS:** <https://www.easa.europa.eu/downloads/132543/en> (gjelder fra 1. desember 2022 – ikke mer «runway free»)
- **Norsk luftromsstrategi:** Ny luftromsstrategi [er vedtatt](#). Strategien gir relativt lav prioritet til allmennflyging og luftsport. NLF imøtegår dette i høringen til ny luftfartsstrategi.

6

Annet regelverk – sportsflyforskrift

- Arbeidet er godt i gang. Myndighetene vil vurdere *alle aspekter* av mikroflyreguleringen.
- Vil også trolig medføre endringer i medisinsk regelverk
- Kan få betydning for motorfly, avhengig av prosessen framover
- Tidsplan: Ultimo 2022

7

Anlegg og flyplasser

- **Oslo-området:** Avinor har levert sin innstilling til departementet
- **Rygge:** Forsvaret ønsker ikke mer GA-aktivitet på Rygge.
- **Kjeller:** Forlenget «liv», men kan bli firedoblet leieavgift på Kjeller
- **Bruk av Haugesund lufthavn utenom åpningstid:** Ingen PFLY-liknende løsning. Problemstillingen bør reises med konsesjonsgiver.
- **PFLY:** Fortsatt godt samarbeid med Avinor – arbeidet med adgangskort pågår fortsatt

8

Annet

- LN-ELB «avduket» før jul – snart klart for skoling?
- Motorferdselloven skal «overhales» for å gi mindre byråkrati og for styrking av det kommunale selvstyret
- Differansetreningprogram for halehjulsfly snart i TMS

9

Spørsmål?

10